

Gelentés a szántóföldekről

A zimándközi kollektív gazdaságban

Előkészületek a silózásra

A zimándközi kollektív gazdaságban idén 1500 tonna takarmányt silóznak. Ebből 800 tonna silókukorica, a többi kukoricaszár, cukorrépa és más takarmány. A gazdaságban 27 hektáron vetették a silókukoricát. Ezenkívül a zöldtakarmánynak használt rozs és búkköny helyére másodvetésként 55 hektáron vetették a kukoricát. Ebből 20 hektár olyan szépen fejlődött, hogy megfelel a silózásra. Ezekben a napokban a gazdaság vezető tanácsa megkezdte a szükséges intézkedéseket, hogy a legnagyobb aprólékosan felkészüljenek a silózás idejében és jó körülmények között való elvégzésére. Munkatervet készítettek, amelyben feltüntették az összes teendőket. Javában folyik a 800 tonna befogadó képességű silódűdör tisztítása és fertőtlenítése. A gazdaságban a kukoricaszárak és cukorrépafejek nem gödörben, hanem a föld felszínén silóznak. Megjavitották a két silózógépet, összeállították a négy silózócsoportot, amelyek két váltásban dolgoznak és naponta több, mint tíz tonna takarmányt silóznak. A szállításhoz tizenkét fogatot irányoztak elő a kukorica vágásánál pedig 25 személy dolgozik. Ezt a munkát mindennap más-más csoport végzi.

Javában folyik a dinnyeszüret

A zimándközi kollektív gazdaságban 25 hektáron termesztnek dinnyét, 15 hektáron sárgát és 10 hektáron görögöt. Ezekben a napokban népesek a dinnyetáblák, hiszen most folyik a szüret. A jó munka folytán gazdag termésre számíthatnak. Egy vaggon termést irányoztak elő hektáronként, de ezt jóval túllépi. A dinnyetermesztésnél Gáll Mihály csoportfelelős példamutatóan dolgozik. Nemcsak saját csoportjának vetésterületével foglalkozik, hanem segítséget, tanácsot ad a többi csoportnak is.

Szedik a hagymát

Csütök Flórián levelezőnk telefonbeszámolója alapján: A napokban a Vínai Decem-ber 30 kollektív gazdaságban is befejezték a cseplést. A csepléssel párhuzamosan mintegy 380 hektár tarlóról hordták be a szalmát az állattenyésztő részlegre. Ebben a munkában ölen járt az 1-es számú mező brigád Harlau Petru vezetésével. De kitűnt a 2-es és a 3-as számú brigád is. Most a cseplés befejeztével a gazdaság vezető tanácsa a nyári mélyszántásról előbbi befejezésére fordít nagy figyelmet. Az orozfalvi gép- és traktorállomás dolgozóinak mostanig mintegy 400 hektáron végeztek nyári mélyszántást kitűnő minőségben. Az említett munkálatokkal párhuzamosan folyik a hagyma betakarítása is. Mostanig mintegy 70 hektáron szedték fel a hagymát.

Nemcsak munkatársai, de az utazókörzönség is jól ismeri Ivan Ludovicot, az Autobaza társaságocsi vezetőjét, aki lelkiismeretesen teljesíti feladatait és az utasokkal is mindig udvarias. Gépkocsiját példásan karban tartja és ennek eredményeként rendszeresen teljesíti havi tervelőirányzatait.

Egy hónap mérlege

Az első fél év végén beszámoltunk lapunk hasábjain arról, hogy gyártnak és üzemelnek dolgozóik milyen nagyszámú eredményeket értek el mind minőségileg, mind mennyiségileg. Ezek a megvalósítások újabb lépést jelentenek a hat éves terv megvalósításának teljesítése terén. A szorgalmas, lelkes termelőimunka nem szűnhetett a harmadik negyedév megkezdésekor sem. Ezt bizonyítja a fenti megvalósítások.

A Fierarul gyár

munkaközösségének ügyessége, szorgalma köszönhetően, nem szorult különösebb bizonyításra. Hiszen a számadatok, mint mindig, most is ezer szóval ékebben beszélnek arról. Az összeredmény 107,7 százalékos, míg az áru-termelési terv 100,96 százalékosan valósult meg az elmúlt hónapban. Erdemes említeni arról is, hogy terven felül 6,6 tonna alufém, lakvasalási, valamint butorvasalási árut gyártottak. Ezáltal sikerült teljes mértékben kielégíteni a megrendelők igényeit.

A November 7 gyár

valamennyi részlegének — a malom, az élesztő-, a szesz- és a likőrészlegnek — dolgozóit lelkesen kivették részüket a szocialista versenyből, ami igen fontos eszköz a jó eredmények elérésében. Nos, ami azt illeti, most sem kell szégyenkeznie a vállalat közösségének. Sikerült

A Victoria órágyárban

is újabb nagyszámú megvalósításokkal zárták a múlt hónapot. A számadatok a munkások szakmai tudását, ügyességét dicsőítik. Mert bizony nagy figyelem, aprólékos gond szűkössége az órágyárban, ahol mindig kicsiny, finom alkatrészekkel dolgoznak, s ahol a legkisebb vétség a pontos szerelés, kidolgozás ellen, minőség-hibához vezet. A vállalat munkásai, mérnökei és technikusai arra törekednek, hogy mennyiségileg se maradjanak a terv alatt. Ime törekvésük gyümölcse: az összeredmény tervnél 103,4, az áru-termelési tervnél 105,3 százalékos teljesítmény, ezenkívül 730 darab óraszíjra előíránnyal felül, egy hónap leforgása alatt.

A Vörös Triko kötszövőtáru-gyár

munkaközössége szinte minden negyedévben megőrzendéitől valamilyen új, csinos áruval a vásárlókat: egyszer csikos merceizált blúzokkal, ingekkel, másszor (a nők nem kis örömei!) szőnyeg-szabászok, szövők és varrók — hogy nemcsak teljesítették összeredmény feladataikat, de túl is szárnyalták azt. Terven felül 400.000 lej értékű kötszövőt árut gyártottak, gazdag választékban. Megérdemlik az elismerést!

PILLANATKÉP

Szombat van. Reklámhőségek. A hétvége csendes napot ígér a December 30 gyár könyvtárában. De allig telik el néhány perc a könyvtár-nyitástól, egyre szállingóznak az olvasók. Hosszasan keresgélnek a könyvekkel megteremtett polcok, a kartotékok között. A könyvtáros a munkatervet a munkatársak borbélyai. Azon gondolkodik, melyik részleg melyik könyvet kérje meg a legközelebbi irodalmi rendezvényeken való szereplésre. Aztán a nyilvántartási naplóból lapozgat. Juniában a fonodában toborzott sok olvasót. Azt latolgatja, melyik részleg legyen a következő, honnan lehet még több olvasóval gyarapítani az eddigiek számát. Elmélyülten tervezget: jó lenne legközelebb a szövődében, a befejező részlegben hasonló mozgalmat indítani a könyvtáratok táborának növelésért. Közben egyik-másik „válogató” talál már kedvére való olvasmányt. Hamar végez a bejegyzéssel s tovább tervezget. Ezzel sem veszi, hogy új olvasó fordult be a könyvtár ajtaján. Csak amikor hangos köszönéssel megáll előtte, akkor üdvözlő örömmel: — Jó napot Wagner bácsi! Nahát, már megint! Itt egy hét!

Igy köszönti az érkezőt. Szavakból kitalál, hogy a látogató régi, kedves ismerőse s mintha végre mérték a köd mulását is. Üdvözléséből legalábbis erre lehet következtetni. Kiderült, hogy így is van, mert Wagner Márton bácsi, — négy éve amióta nyugdíjas — szinte percnyit pontossággal mindig szombatnapként szokta felkeresni a könyvtárat. Ilyenkor aztán félórát is ott keresgél a könyvek

— Jók voltak-e azok a könyvek, Wagner bácsi?

Az őszhajú férfi néhány pillanatra hátat fordít a polcoknak, megpihen a kötetek között kutató kéz. A December 30 gyár munkában megbeszél, gondatlan nyugdíjas korát élvező munkása meglepéssel válaszol:

— Bizony jók! Szeretnék most is valami hasonlót. Aztán tovább keresgél. Sokszor a könyvtáros segít, érdekfeszítő olvasmányt ajánl. De van, hogy egyedül választja ki a négy, öt, sőt ennél több kötetet. Ennyi az egyhet! „Adag”. Előfordul az is, hogy csak tíznaponként jön. Ilyenkor persze több könyvet visz. Hadd legyen olvasnivaló. A nyugdíjas élet sok ráérő szabadidőt hozott. Pótolni kell a sok mulasztást, hiszen régen nem jutott elég idő az olvasásra. A munka utáni pihenés most igazi, most teljes. A házkörüli tennivalók elvégzése után így telik valóban tartalmasan az idő. Ev elejétől már 117 kötetet olvasott el. Közöttük Sadoveanu, Titus Popovici, Gladkov, Mikszáth műveket.

Őszbacsavardó fejfel most lellei a könyvekkel áradó tudást, a szellemi feltöltést jelentő írásokat.

Kovács Sándor

Teljes ütemben végzik a silózást

Az ötvenes állami gazdaságban idén több, mint 10.000 tonna silótakarmányt akarnak készíteni. A gazdaság vezető tanácsa megkezdte az ehhez szükséges intézkedéseket. Amikor a szakemberek megállapították, hogy a kukorica elérkezett a megfelelő érési szakaszba, hozzálátott ehhez a munkához. Ot silókombáján és hat silógép dolgozik naponta e nagyfontosságú munkánál. Naponta 30 vaggon takarmányt silóznak. A munkát nagyrészt gépesítették, a szállítást is billenő pótkocsikkal végzik. A takarmány silózására három traktort használnak.

A gazdaságban már teljes egészében befejeződött a kalászos gabona szalmájának összegyűjtése, préselése. Ebben a munkában Tillinger Károly, Corpos Martin és Győri Mihály dolgoztak példamutatóan. Befejezéshez közeledik a szalmának a szállítása és kazlakba való rakása is. A traktorosok zöme (naponta 25), a nyári mélyszántást végzi. Eddig több, mint 900 hektáron végeztek ezzel a munkával. Gáll István, Kovács István és Demeter Lajos traktorosok példamutatóan dolgoznak. A gazdaságban a nyári mélyszántás alkalmával 1000 tonna istállótrágyát forgatnak alá. Ezenkívül 120 hektárra trágyát is szórnak.

Az ötvenes állami gazdaságban az 520 tonna vetőmag búzából eddig 345 tonnát szelektáltak s valamennyi vetőmagból elküldték már a próbákat a magellenőrző laboratóriumhoz is.

Befejezték a cseplést

Az orozfalvi Donca Simo kollektív gazdaságban is végeztek a csepléssel, — írja Nan Anghel levelezőnk. Az idén 700 hektárról arattak kenyérgabonát. Az elmúlt évhez viszonyítva a Besoz-taja buzafajta sokkal jobban fejtett, ami azt bizonyítja, hogy ez a fajta megfelel az orozfalvi föld minőségének. A szőp eredmények elsősorban annak tudhatók be, hogy gazdaságunk vezető tanácsa, az alapszervezet irányításával teljes mértékben alkalmazta az agro-technikai szabályokat.

A Vörös Triko gyár körkötő részlegének szorgalmas dolgozóit között ott találjuk Velici Elisabeta IMSZ tagot is, aki rendszeresen 20 százalékkal szárnyalja túl termelési előíránnyát, termékeinek minősége pedig 7 százalékkal jobb a megszabottnál. Emellett havonta 875 darab tőt takarít meg.

Legújabb események hírek jelentések események

A tizenötözdik esztendő

Az aradi Strunul szer-
számgyár-
ban elkészült
a 15.000. ro-
mán esztendő.
Fennállásának
14 éve alatt
az üzem sok-
féle esztendőt
küldött ha-
záink válla-
latának, nagy
tapasztalatot
szerezett s így
minőségi gé-
peket gyár-
tott. Megke-
zdődött az
SN 400, új ti-
pusú esztendő
sorozatgyár-
tása.

Országos körutazás

Ma, augusztus 3-án harmincöt
vagongyári munkás, mester,
technikus, mérnök és tisztviselő
tíznapos körutazásra indult. A Vagongyár
dolgozó gépkocsival indultak
el és számos várost tekintenek
meg, majd eldögtögnak a ten-
gerpartra is. Így például meg-
tekintik Temesvárt, Dévát, Sze-
bent, az Ott-völgyet, Tirgovis-
tet, Ploestit, Galacot, a Duna-
delét, a tengerpartot és hazánk
fővárosát: Bukarestet.

Orosz nyelvtanfolyam

A Barátság Házában, Köztársaság utja 78
szám alatt, állandó jellegű orosz nyelvtan-
folyam működik, ahol tanári munkaközösség tart
rendszeresen előadásokat. A kezdők számára
hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és pént-
eken délután 5 és 8 óra között tartanak elő-
adásokat. Konzultációs órákat szerveznek a
különböző tevékenységi területeken dolgozó
technikusok számára. A klubot román-orosz
és orosz-román szótárakkal szerelték fel.

KÜLFÖLDRŐL

RÓMA. Győzelemmel ért véget a vizenal Lanerossi tex-
tilipari kombinát 10.000 munkásának hosszantartó sztrájkja.
A szakszervezeti képviselők és a vállalatvezetőség köz-
vetített megegyezést előíranyozza a munkások fontosabb kö-
veteléseinek kielégítését, különösképpen a bérek emelését és
a munkakörülmények javítását.

A Z E L N Ö K

Pirkadt. Még aludt a falu.
Az utcán sehol egy lélek.
Minden csendes, csak egy jól
megtermett ember léptel kopog-
tat az utcán. Kaki szűn ingét
kigombolta, hiszen már ebben a
korai órában is nagy volt a
meleg. Váladt ott lógott az el-
maradhatatlan sárga, kis bór-
lászka.

Szanda Antal elvtárs, a kistra-
tos kollektív gazdaság elnöke
a korán kelő. Számára ez nem
újdág, hiszen már 13 éve így
szokta meg, akkor választották
meg elnöknek. A falu dolgozóit
jól ismerik Szanda Antalt.
Szorgalmasan, hozzáértéssel, lel-
kiismeretesen végezte mindig
munkáját, még akkor is, amikor
— még a felszabadulás előtt —
mint szolgá dolgozott a más
világban. Hát most hogyan mun-
kádkodna lelkiismeretesen, ami-
kor az a 2400 hektár föld, a
melynek nagyrésze egykor a
falu nagygazdájának volt a ke-
zében, mind az övéké, a falu.

Szanda elvtárs befordult a
gazdaság udvarára. A szőlő-
tőzők és kőszőlők. Az elnök
egy-két szót váltott vele s az
utóbbi sietett. Nemsokára meg-
jönnek a sofőrök, a traktor-
osok, s ellenőrizni kell a gépe-
ket. Addig pedig még sok elin-
tegni válogja van.

A kis ládkából jegyzetfüzet
került elő. Lapozgatta,
jegyzeteket készített.

Ma befejezik a cseplést.
Sürgősen kell a szalma horász-
a szántást és a másodvetést. El-
gyelmeztem a drótdőszöket, hogy
ma a gépállomáson tart-
juk a munkatervet. Nézzük csak,
ma merre megyünk? Igen: el-
lenőrizni a legelőket. Ez a leg-
fontosabb.

Ilyen és ehhez hasonló gon-
dolatok jártak a fejében, köz-
ben szorgalmasan jegyzetelt.
Semmi sem kerülte el figyelmét.
Szakember szemével nézi a dol-
gokat. Mindenhez ért. Nem is
csoda, hiszen amikor Craiova-
n elvégezte a kétféles agrártech-
nikai iskolát, kitűnő minősítést
kapott. Azóta is soha nem
múlvat, amit olvas, hall, igyek-
szik alkalmazni munkájában, s
az eredmény: 1958-ban a kol-
lektívisták konstanciái országos
tanácskozásán Szanda elvtársat
a Munkaérdemrend II. fokozá-
val tüntették ki. S akkor el-
határozta: még jobban dolgo-
zik, hogy bebizonyítsa: pártunk
nem csalódott benne. Mindössze

néhány év telt el s a kistra-
tos kollektív gazdaság ország-
os hírnévre tett szert. Minden-

telé beszélnék eredményeikről
melyeket kollektív gazdaságuk
feltevéseiben értek el. A
sikereiket a gazdaság megke-
rdésére a Munkaérdemrend I. foko-
zatát. Ez annak is tulajdoní-
tható, hogy a gazdaság jelen o-

lyan ember áll, aki hozzáértés-
szerepel meg a munkát...

A Nap első sugarai beárnyo-
lók a gazdaság épületeit. Kol-
lektívisták sürögtek-forogtak a
hatalmas udvaron. Az elnököt
is ott találjuk a munkák ké-
szülők között.

— Jöreggett elvtársak — kö-
szöntötte vidáman a gépkocsi-
vezetőket. — Minden rendben?

— Rendben — válaszolták a
vezetők.

— Hadd lássuk! — s ezzel
Szanda elvtárs hozzáértő a
gépkocsi ellenőrzéséhez.

Mikor itt végezt, a gazda-
ság kertészete felé in-
nyitotta a léptét. Utközben be-
nézett az istállóba, a darálóba.
A kertészeten már teljes ü-
temben folyt a munka, szüretel-
ték a huszopaprikát. Itt néhány
szót váltott a főkéntessel. Utá-
nizásokat adott a munkaszerve-
zésről kapcsolatosan. Utána
most, a kampány idején, úgy
osztották fel a munkát a vezető-
tanács tagjai között, hogy min-
den területet átjárjanak, a
földet, az elnök a kertészt, a

A világ közvéleménye üdvözlí a moszkvai háromhatalmi egyezményt

A genfi leszerelési bizottságban

GENF. (Agerpres).

A tizenhatalmi leszerelési bizottság csütörtöki ülését M. Imrou, az etiopiai küldöttség vezetője nyitotta meg és hangsúlyozta, hogy rendkívül jelentős a moszkvai atomcsend-szerződés.

Obl, Nigéria képviselője kifejezte reményét, hogy ezt az első lépést minden bizonnyal újabbak is követik. Üdvözlötte a NATO-országok és a Varsói Szerződésben részt vevő államok közötti megemlékezési egyezmény gondolatát és a katonai hitelek befagyasztásának eszméjét.

Karlo Lukanov, a bolgár küldöttség vezetője megállapította, hogy más megfigyelések — főként az általános és teljes leszerelés kérdésében való meg egyezés — tartós alapot kapnának, ha minden ország aláírta a moszkvai szerződést.

Jose de Castro, Brazília képviselője kijelentette, hogy kormánya üdvözlí a moszkvai Szerződést, és kész aláírni azt. Kifejezte reményét, hogy a közeljövőben egyezmény jön létre a nukleáris kísérletek teljes betiltásáról, s hogy a tizenhatalmi bizottság haladást ér

el az általános és teljes leszerelésre vonatkozó szerződés kidolgozásában.

Az ülésen előklő von Platen (Svédország) bejelentette, hogy tekintettel az atomcsend-szerződés közeli aláírására és a külügyminiszterek találkozására, a tizenhatalmi bizottság augusztus 12-én tartja következő ülését.

Jules Moch:

„A Szerződést valószínűleg más egyezmények követik majd“

PARIZS. (Agerpres).

Jules Moch volt francia miniszterelnök, a Francia Szocialista Párt egyik vezetője cikket közölt a Tomoignage Chretien hetilapban a moszkvai háromhatalmi egyezményről.

Moch szerint még a Szerződés tartalmánál is fontosabb az a körülmény, hogy létrejött a meg egyezés. „A jövőben több, mint 50 állam csatlakozik majd lelkesséssel ehhez a Szerződéshez — írja Moch. — A Szerződést valószínűleg más egyezmények követik majd: a nukleáris fegyver elterjedésének megakadályozásáról, a NATO-országok és a Varsói Szerződésben részt vevő államok közötti megemlékezési szerződésről, a Kelet és Nyugat katonai küldöttségeinek kicseréléséről, a meglepetésszerű támadás elhárításáról stb.“

A Lengyel NK Külügyminisztériumának nyilatkozata

VARSO. (Agerpres).

A Lengyel Népköztársaság Külügyminisztériuma nyilatkozatot adott ki és abban rámutat: a Lengyel NK kormánya nagy meglepetéssel értesült arról, hogy a Szovjetunió, az Egyesült Államok és Nagy-Britannia parafátla a légköri, vízi és földalatti nukleáris fegyverek betiltásáról szóló Szerződést és kész hals dékalanul csatlakozni e Szerződéshez.

A Lengyel NK kormánya ak véleménye szerint ezzel jelentős lépést tettek a béke és a népek biztonsága érdekében köteendő újabb egyezmények létrehozása felé.

A megemlékezési egyezmény megkötése a Varsói Szerződésben részt vevő államok és a NATO-országok között, akárcsak a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke által július 19-én javasolt részleges infézés megvalósítása hozzájárulna az államok közötti bízla bon megszilárdulásához és a nemzetközi feszültség enyhüléséhez.

Az atomfegyver kísérletek megiltását célzó egyezmény meg fogja könnyíteni a közép-európai atommentes övezet megteremtését célzó lengyel tervvel kapcsolatos tárgyalásokat is.

Amerikai tudósok köszöntik a moszkvai Szerződést

WASHINGTON. (Agerpres).

Az amerikai tudósok szövetsége nyilatkozatban köszöntötte a nukleáris kísérletek betiltására vonatkozó moszkvai Szerződést. „Nagy meglepetéssel és örömmel fogadjuk az egyezmény megkötését és úgy véljük, hogy az amerikai népek haladéktalanul támogatnia kell ezt. Minden okunk

megvan annak feltételezésére, hogy rövidesen más országok is aláírják a nukleáris kísérletek részleges betiltására vonatkozó Szerződést“.

„A rádióaktív fertőzés veszélyének kitétt egész emberiség fogja szorgalmazni a kormányoknál e Szerződés aláírását“.

J. Kennedy sajtóértekezlete

WASHINGTON. (Agerpres).

Hírügynökségi jelentések szerint Kennedy elnök csütörtöki sajtóértekezletén főleg a nukleáris kísérletek betiltásáról szóló Szerződésről foglalkozott. Az elnök kijelentette, hogy a légköri, vízi és földalatti atomkísérletek megiltására vonatkozó moszkvai Szerződés parafátla „némi reményt kelt a tartósabb világéke megteremtésében“.

A Szerződésnek az USA állati ratifikálásával kapcsolatos kérdésre válaszolva, az elnök kijelentette, hogy véleménye szerint a szenátus ratifikálni fogja a Szerződést. Nagy hiba lenne, ha ez nem történne meg — mondotta.

Egy másik kérdésre válaszolva bejelentette, hogy az USA folytatni fogja a földalatti kísérleteket, mert ezek nem terjed ki a Szerződés.

„Fontosnak tartom — mondotta az elnök —, hogy minél több állam vegyen részt a nukleáris kísérletek betiltására vonatkozó Szerződésben“.

A NATO-országok és a Varsói Szerződésben részt vevő államok közötti megemlékezési

paktum megkötésének lehetőségéről szólva, Kennedy elnök a UPI tudósítójának közlése szerint kijelentette: „Az Egyesült Államok folytatni szándékszik a megemlékezési szerződésre vonatkozó tárgyalásokat, tekintettel néklő de Gaulle francia elnök magatartására“. Továbbra is kikéri majd e kérdésben a szövetségesek véleményét.

Arra a kérdésre, hogy az Egyesült Államok nem szándékszik-e beavatni Franciaországot az atomfegyver egyes titkiba, hogy ennek fejében Franciaország mondjon le a kísérletekről, Kennedy elnök elkerülte a nyílt választást.

A belpolitikai kérdésekre rátérve, Kennedy aggodalmát fejezte ki amiatt, hogy mintegy 400.000 amerikai ifjú anyagi eszközök hiánya miatt szeptemberben nem tér vissza az iskolákba, további 700.000 diák ugyanezen okból nem fejezheti be az 1963–1964. tanévet. Az elnök „rendkívül komoly nemzetközi kérdésnek“ minősítette, hogy körülbelül egy millió amerikai ifjú kénytelen félbeszakítani tanulmányait.

AZ ARADI TARTOMÁNYI MUZEUM

megtekinthető vasárnap, kedden és pénteken délelőtti 10 és 1 óra között. A banda nyomatokból 15 személyből álló csoportok szerdán, csütörtökön és szombaton a délelőtti órákban is fűlkereshetik a muzeumot.

A muzeum alábbi osztályai tekinthetők meg: képzőművészeti tárlat, ókori történelem, az 1940–49-es forradalom muzeuma, Molnár József plakát kiállítása és Octavian Smigelschki festményeinek és grafikáinak gyűjteménye kiállítása.

SZAUD-ARÁBIA

AMMAN. (Agerpres).

Az ammani rádió híradása szerint a mekkai rádió közvetítette Szaud-Arábia kormányának nyilatkozatát, miszerint kész aláírni a légköri, vízi és földalatti nukleáris fegyverek betiltására vonatkozó moszkvai Szerződést. A nyilatkozat hangsúlyozza: „E Szerződésnek célja enyhíteni a nemzetközi feszültséget, a háborús veszélyt, s egyben megszilárdítani a békét“.

Az ammani rádió híradása szerint a mekkai rádió közvetítette Szaud-Arábia kormányának nyilatkozatát, miszerint kész aláírni a légköri, vízi és földalatti nukleáris fegyverek betiltására vonatkozó moszkvai Szerződést. A nyilatkozat hangsúlyozza: „E Szerződésnek célja enyhíteni a nemzetközi feszültséget, a háborús veszélyt, s egyben megszilárdítani a békét“.

A cikkrő hangsúlyozza, hogy a francia közvélemény széles körben elégedettlen a kormány jelenlegi politikájával, mert nem hajlandó részt venni olyan nemzetközi tárgyalásokon, amelyek a feszültség enyhítéséhez vezetnek. „Bennünket, akik bizunk hazánk békés kilátásában, mélyen megrendít a francia kormány elszigetelő politikája“ — írja Moch.

A cikkrő megemlíti, hogy Franciaország helye a genfi tizenhatalmi bizottságban még mindig üres.

„Szinte hihetetlen, hogy Franciaország nem küldi el képviselőjét Genfba, ahol a béke problémáit tárgyalják“.

Moch hangsúlyozza, hogy a francia kormányak és a politikai élső sorban Franciaországnak árt, alássa nemzetközi tekintélyét.

A cikkrő bírálja de Gaulle július 29-i sajtónyilatkozatát: „diplomáciai vereséghez vezet bennünket az a fennhárzás, hogy atomtűzökről hozunk létre, amely nem felel meg sem országunk nem tud nagy területének, sem nagy sűrűségű lakosságának, sem pénzügyeinek, sem pedig ipari erejének“.

Laburista képviselők interpellációi az angol kormányhoz

LONDON. (Agerpres).

Az alsóház augusztus elseji ülésén több laburista képviselő felszólította a kormányt: a moszkvai tárgyalások sikeres befejezését felhasználva kezdem-yezzen újabb lépéseket a nemzetközi feszültség enyhítése érdekében.

K. Zilliacus képviselő felkérte Macmillan miniszterelnököt, közölje az alsóházal, hogy a kormány milyen változtatásokra készült katonai költségvetésében és a Kelet-Nyugat közötti kereskedelemre vonatkozó figyelembe vételére az új helyzetet. Zilliacus szorgalmazta, hogy Anglia hagyjon fel hidegháborúra alapozott eddigi politikájával.

Macmillan megtagadta a választ és kérdésre s mindössze annyit jelentett ki, hogy a moszkvai Szerződés parafátla-val új lehetőségek merültek fel.

Driberg laburista képviselő megkérdezte Macmillant, milyen lépéseket szándékszik tenni Franciaország meggyőzésére,

hogy tartózkodjék az atomfegyver gyártásától és kikísérletezésétől. „Szándékszik-e a miniszterelnök újabb erőfeszítéseket tenni az általános leszerelés érdekében és szándékszik-e javasolni hadmentesített övezetek létesítését Közép-Európában, a Közel- és Közép-Keleten, vagy a világ bármely más térségében és atommentes övezet létesítését az afrikai kontinensen?“ — kérdezte Driberg.

Mivel Macmillan kibújt a választadás alól, Henderson laburista képviselő javasolta a miniszterelnöknek: közölje világosan de Gaulle elnökkel, hogy az angol kormány szívesen venné Franciaország részvételét a Kelet és Nyugat közötti feszültség enyhítésére és az általános leszerelési terv haladását létrehozására tett jelenlegi intézkedésekben.

Macmillan kijelentette: az angol kormány reméli, hogy mind-ezeket a kérdéseket megvitathatja a francia kormánnyal.

Csökken az angol acéltermelés

Az angol fémipari igazgatóság jelentést tett közre, amely rámutat, hogy Anglia kohászati termelése 1962-ben az előző évhez képest 1.600.000 tonna acéllal, 1960-hoz viszonyítva pedig 3.800.000 tonnával csökkent.

Az angol kohászati ipar pangásáról tanusodik az is, hogy az angol gazdaságnak ebben az iparágában tavaly csak 74 szá-

zalékban használták ki a termelőkapacitást. A jelentés szerzői aggodalommal állapítják meg, hogy ez a folyamat nem szűnik meg év végén sem.

„A munkaerő és a termelőkapacitás nem teljes felhasználása — ismeri be a fémipari igazgatóság — kifejezésre jut a az angol gazdaság nehéz helyzetét“.

A VENEZUELA NÉP DEMOKRATIKUS KORMÁNYT KÖVETEL

CARACAS. (Agerpres). Wolfgang Larrazabal ellentengő nagy egy arabai naggyűlésen kijelentette: ha a közeli választásokon elnöké választják, akkor Venezuela a világ valamennyi országával kapcsolatba lép.

„Venezuelának gyökeres átalakulásra van szüksége és ki kell kerülnie a jelenlegi függő helyzetből“ — mondotta. A venezuelai nép demokratikus kormány megalakítását követeli, amely nem illőzi az embe-reket nézetekért“.

FELHÁBORODÁS A BUDDHISTA KÖRÖKBEN

SAIGON. (Agerpres). Buddhista körökben felháborodást keltett Frederick Nolting volt dél-vietnámi amerikai nagykövete kijelentése, amely szerint „semmi bizonyíték nincs arra vonatkozólag, hogy Ngo Dinh Diem rendszerét illőzi a buddhizmus“.

A vallási megkülönböztetés ellen küzdő buddhista harcibizottság egyik sajtóközleményében rámutat, hogy Nolting

miújság KÜLPOLITIKÁBAN

A Biztonsági Tanácsban

Folytatják a vitát a Dél-afrikai Köztársaság kérdésében

NEW YORK. (Agerpres).

A Biztonsági Tanács csütörtökön délután folytatta a Dél-afrikai Köztársaság kormányának faji megkülönböztetési politikájának megvitatását.

Elsőnek Louis Rakoto Malala madagaszkári küldött szöalt fel. Kifejtette, hogy országának kormánya a többi afrikai államhoz hasonlóan úgy áll, hogy a dél-afrikai kormány apartheid politikája „súlyosan fenyegeti a békét és a nemzetközi biztonságot“. Az apartheid politika célja „megvédeni a hatalmon lévő kisebbség kiváltságait és erőszakkal érvényesíteni főnyét 11 millió afrikai, másfélmillió meszike és félmillió Dél-Afrikában élő ázsiai eredetű lakos leigázásával“. Rudolf Grimes libériai külügyminiszter, a következő felszólalás elölvezetett arra, hogy az ENSZ már 1952 óta vitatja a faji megkülönböztetés problémáját, de mindaddig a Dél-afrikai Köztársaság kormánya — a nemzetközi szervezet határozataival ellentétben — nem módosította politikáját. A libériai küldött felhívta a figyelmet az USA, Anglia, Franciaország, Nyugat-Németország felelősségére azért, mert támogatást nyújtanak a fajüldöző dél-afrikai kormánynak.

A libériai küldött felkérte a Biztonsági Tanácsot: szöaltsa fel az ENSZ tagállamait a Köz-

gyűlés határozatának végrehajtására, vagyis a diplomáciai kapcsolatok megszakítására a Dél-afrikai Köztársasággal, a kikötők lezárására minden dél-afrikai hajó előtt, a dél-afrikai termékek bojkottálására és a Dél-Afrikába irányuló kivitel: beszüntetésére.

Eredménytelenül zárult a Málta-sziget függetlenségéről tárgyaló értekezlet

LONDON. (Agerpres).

A Málta-sziget függetlenségének kérdéséről tárgyaló londoni értekezlet, amely mintegy két héttel ezelőtt kezdődött, augusztus elsején véget ért. anélkül, hogy a brit gyarmatügyi minisztérium és a málta politikai pártok képviselői meg egyezsere jutottak volna. A vita során felmerült nehézségek és nézeteltérések nyomán augusztus elsején reggel bejelentették, hogy az értekezlet felfüggeszti munkáját. Utolsó percben azonban a brit hatóságoknak sikerült még ki-esszőzölniük egy utolsó ülést, amelyen csak a málta kormány, a Nacionalista Párt képviselője vett részt. Az ülés mindössze két percet tartott. A málta ellenzék pártok, elsősorban pedig a Dom Mintoff volt miniszterelnök vezette laburista párt, bojkottálták az ülést, tiltakozásul amiatt, hogy a brit

Megalakítják a kelet-afrikai országok szakszervezeti szövetségét

NAIROBI. (Agerpres).

A legnagyobb kenyai, tanganyikai, ugandai és zanzibari szakszervezeti szövetségek Nairobiban megtartott értekezletén megállapodásra jutottak, hogy megalakítják a kelet-afrikai országok szakszervezeti szövetségét. Az értekezlet résztvevői a Nairobiban képviselt szakszervezeti szövetségekben részvevő munkásszervezeteknek ajánlják,

hogy lépjenek ki a Szabad Szakszervezetek Nemzetközi Szövetségéből (CISL).

Az értekezlet támogatta a kelet-afrikai országok politikai föderációjának megalakításának gondolatát.

A Nairobiban jelenlévő szakszervezeti vezetők sikraszálltak a Dél-afrikai Köztársaságban divó faji megkülönböztetés és a portugál kolonialisták afrikai megtorlásai ellen. A résztvevők elítélték az USA, Anglia és az egész NATO katonai tömbös akcióit. Ezek az államok ugyanis fegyvereket szállítanak Dél-Afrikának, amelyekkel „testvéreink elleni“ megtorlásokra használnak fel. Az értekezlet megköszönte az amerikai faji kilengéseket is.

A nairobi szakszervezeti értekezlet követelte, hogy meg egyezsere az évbén adják meg a függetlenséget a gyarmati igrában sanyíródó afrikai országoknak.

Újabb tüntetések a faji megkülönböztetés ellen

NEW YORK. (Agerpres).

Augusztus 1-én és 2-án a brooklyni építőtelepek előtt újabb tüntetések zajlottak le a faji megkülönböztetés ellen.

A tüntető négyezer az építőtelepek bejárata elé tiltakoztak, megakadályozva a teherautók bejöttét. A rendőrség azonnal közbelépett és 40 embert letar-

tóztatott. Tiltakozásképpen nagyszámú néger tüntetőt Robert Wagner newyorki polgármester és Nelson Rockefeller kormányzó irodája előtt. A tüntetők erőseket állítottak az építőtelek elé, elalták a bejárati-akat.

Néhány órával a tüntetés után Rockefeller bejelentette, megengedi, hogy klisszám néger egy New York-i kórház építésénél dolgozzon.

A New Orleans-i (Louisiana állam) antirasszista tüntetések nyomására a szövetségi halászhajó bíróság után elhatározta, hogy megszünteti a faji megkülönböztetést a város összes parkjában, sporttelepein és vendéglőiben.

A dél-karolinai Charlestonban 87 munkáltató kénytelen volt bejelenteni, hogy lemond a faji megkülönböztetésről, ha a négerék beszüntetik a bojkottot.

Chicago egyik déli negyedében a fajüldözők ismét provokáltak azokat a négeréket, akik nemrégiben állították ebbe a kizárólag fehéreknek fenntartott városrészt. A rasszisták lincesselel fenyegettek.

A rendőrség 40 fajüldözőt őrl-zetbe vett.

Portugál-Guinea hazafias erőinek sikerei

CONAKRY. (Agerpres).

A portugál-guineai felszabadító mozgalom hazafias erői sikerrel harcolnak a portugál gyarmatosító erők ellen. A Guinea és a Zöldfoki-szigetek Afrikai Függetlenségi Pártja közleményben mutat rá, hogy az ország északi részében lefolyt legutóbbi hadműveletek során 107 portugál katonát öltek meg. A közlemény szerint július első

felében a hazafias erők hat rajtaütést szerveztek és számos támadást hajtottak végre a portugál gyarmati csapatok ellen. Mansoa, Bissora, Mansaba tartományokban, Bissau fővárosától északra és más vidékeken.

Jelenleg Pirada tartományban és az ország észak-keleti vidékein folytak a harcok a portugál kolonialista csapatok ellen.

Olasz államvezetők megbeszélései a Német SzK-ban

BONN. (Agerpres).

Csütörtökön Bonnbán megkezdődtek a Segni olasz köztársasági elnök nyugat-németországi látogatása alkalmából rendezett tárgyalások. Az első napon Segni és Adenauer külön megbeszéléseket folytatott az utóbbi rezidenciáján. Ugyanakkor Piccioni és Schröder — a két külügyminiszter is külön tárgyaltak.

Hivatalosan mindössze annyit közöltek, hogy a két ország közös érdekű problémáit

vitálták meg. A France Presse szerint azonban a külügyminiszterek tárgyalásán a nyugatnémet kormány képviselője ki-domborította, hogy Bonn „fenn-tartással és nyugtalansággal“ fogadja a nukleáris kísérletek betiltására vonatkozó Szerződés moszkvai parafátlását. Schröder nyomást igyekezett gyakorolni olasz kártására, hogy ne támogassa a Kelet és Nyugat közötti esleleges közlekedést a német kérdéssel kapcsolatban.

Külföldi híradások

figyelmén kívül hagyta a délvietnámi reális helyzetet, amikor ezt a kijelentést tette.

VALUTACSKÖNKES JAPAN-BAN

TOKIO. (Agerpres). Japán július fizetési mérlege 25 millió dollár deficitet zárt. Az ország idegen valuta tartaléka 1.900.000.000. dollárra csökkent. Az utóbbi öt hónapban ez volt a legnagyobb valutacsökkenés.

A MALGAS KÖZTARSASÁG DÖNTÉSE

TANANARIVE. (Agerpres). A France Presse jelentése szerint a Malgas Köztársaság elhatározta, hogy megszakítja diplomáciai kapcsolatát Portugáliával. A Malgas Köztársaság külügyminisztériumának Tananarivében kiadott közleménye hangsúlyozza, hogy ezt a döntést az Addisz-Abeba-i értekezlet határozata, valamint az Afrikai Államok Szervezete és a Malgas Köztársaság állam- és kormányfőinek cotonouli határozata alapján hozták.

BELGRAD. (Agerpres). A fővárosi néptanács együttese július 28. 29. 30. és 31-én Banja Lukaban, Zagrebben, Opotijában és Rijekában tartott előadásokat nagy sikerrel.

LIBIA MEGSZAKITOTTA KERESKEDELMII KAPCSOLATAIT A DÉL-AFRIKAI KÖZTARSASÁGGAL ÉS PORTUGÁLIÁVAL

TRIPOLISZ. (Agerpres). Libia külügyminisztériumának augusztus 1-i nyilatkozata rá-mutat, hogy az ország kormánya megszakította kereskedelmi kapcsolatát a Dél-afrikai Köztársasággal és Portugáliával.

A nyilatkozat hangsúlyozza, hogy a libiai kormány elhatározta, nem engedli meg nevezett országok hajóinak és repülőgépeinek a libiai kikötők, illetve repülőtérre használatát és megiltja, hogy Libiát átportugáliai, illetve dél-afrikai árut szállítsanak.

AZ USA ÖSSZ-MUNKAEKÖRK 5,6 SZÁZÁLEKA MUNKALÉLÉSI KANÉLKULI

WASHINGTON. (Agerpres). Az USA munkügyi minisztériumának közlése szerint az Egyesült Államokban júliusban 4.322.000 munkanélküli

ARTURO ILLIAT VALASZTOTTAK ARGENTINA ELNÖKÉVÉ

BUENOS AIRES. (Agerpres). Arturo Illiat augusztus 1-én megválasztották Argentína elnökévé. A 476 elektor közül 270 Illiára, 86 Oscar Alendera, 74 Pedro Aramburu tábornokra, 51 pedig más jelöltekre szavazott. Carlos Peretett 267 szavazattal a lelköltek választották. Az elnök és az alelnök október 12-én veszi át funkcióit hat éves időszakra.

Mint ismeretes, Illia és Peretette, a Polgári Népi Radikális Párt jelöltjei voltak a július 7-i választásokon a legtöbb szavazatot kapták és a legtöbb elektort nyerték meg.

KÖZPONTI LOTTO

A Központi Lottó augusztus 2-i húzásán a következő nyerőszámokat húzták ki: 4, 62, 58, 6, 33, 63, 51, 46, 74, 16. Különleges nyereményszámok: A-osztály: 62, 46, 33 B-osztály: 74, 58, 4 C-osztály: 63, 51, 6. Nyereményösszeg: 606.299 lej.

AMOLKIBAN VOLT

DOZSA GYÖRGY filmszínház: Cserjomuski. N. BALCOES OU filmszínház: A banda nyomatokból. HERBAK JANOS filmszínház: Julian Böhl feledezésel. I. L. CARAGALEA filmszínház: Vászorlói léggömbök. IFJUSÁGI filmszínház: Vászorlói léggömbök. PROGRESSU filmszínház (Ujradó): A lány, aki a barátom volt. SOLIDARITA-TEA filmszínház (Gái): Lángok és világok. MAKSZIM GORKIJ filmszínház (Mikela): Tűz a hegyeken.

Barangolás a Retyezátban

Ahol a Dél-Kárpátok a Duna felé kanyarognak, ott van a csodálatos Retyezát. A csaknem 850 négyzetkilométeres kővárat a Retyezát csúcs északkeleti szelvénye uralja. A hegységben mintegy 20, 2300 méterrel magasabb és csaknem 40, száz méterrel alacsonyabb csúcs van, de ezek is nagyobbak a többi kárpáti hegyláncolat csúcsánál.

A hegység vadregényes szépsége lágyra változta a nép fantáziáját. A legendák szerint a helyeken valamikor egyszerű óriások éltek. Csúcsról-csúcsra lépkedtek, s ha összevették az óriási sziklákkal támadtak egymásra. Egyszer az egyik óriás ekevasat hajított társára, az azonban lezuhant, s a vas lezuhant a hegy csúcsán. Azóta a csúcsa magaslatát a nép Retyezátnak, leszett csúcsnak nevezi.

Persze, igazában itt nem az óriások küzdöttek, hanem a természet erői. Körülbelül egy millió évvel ezelőtt gleccserek ülték meg magas hegyeinket, s csak évezredek múltán tűntek el, amikor melegebbre fordult az éghajlat. Nyomukban óriási, amfiteatrumszerű gleccsereiméledések maradtak, lapos de egyenesfalú völgyek, gigantikus kőlepcsők, tengerszemek, amelyekről a pásztorkok azt hiszik, hogy tündérpaloták rejtenek.

A Retyezát hegység főként kristályos és gránitokból áll, amelyek ellenálltak az esőknek, a szélnek.

Aki a Retyezát csúcsán felé

veszi az utját először át kell haladnia a Nucsoara kapu, utána a Cincia Pojána következik, a Pietrele menedékház felé — a Nucsoara patak bal partján — bukik, és jenyőrdő között kigyúzó ösvény vezet. A Stimsoara völgyben jellel haladva a Retyezát gerincére érünk, innen pedig nagy gránit-hegyláncolat csúcsánál.

Országjárás

tömbök megmászása után megpillantjuk a leszerelt csúcsot. A nehéz út minden járdasága itt nyeri el jutalmát. A 2485 méteres magasságból csodálatos látvány, a Retyezát tudományos rezerváció járul fel e látványhoz. A Taurile, Gemetile és Negru tengerszemek visszatükrözik a környező csúcsokat és a növényzetet. A távolból ide látásnak a Zanoaga és Sesele, a Bucura, Pelaga, Pápusa és Virful Mare csúcsok.

A Bucura és a Judele csúcsok őriak az Örm-kaputól, amelyek tulsó oldalán óriási amfiteatrumszerű felület, melynek a Bucura tóval. Valóságos kis alpesi tenger ez, amelynek varázslatos csillogó tükrét több más tóval együtt a Dél-Kárpátok lenyűgöző gleccsereit veszik körül. Hajdanában innen indult ki hazánk leghosszabb — 9 kilométeres — gleccsere, a Lápus-nicul. Erről a helyről nézve a Retyezát-csúcs már egészen más képet mutat: nem hiányzik a "sapkaja".

Az Örm-kaputól kiindul

amfiteatrumszerűen a Lia, Ana, Viorica és Florica alpesi tavak tükrét csillogtat. Fejebb, a Kaputorony és a Judele óriási gránitdombok között húzódik meg a kristálytisza Agát-tó. A hegységet 80 tizen tíz tó teszi változatossá. A tavak számát tekintve a Retyezát az első helyen áll a Kárpátokban.

A Retyezát egyik legfestőbb tömbje a 2509 méteres Pelaga, amely a Kárpátok egyik legmagasabb csúcsa. Innen, a felhők magasságából messze elátni az ezer színből tagyogó csúcsokra és völgyekre, a mozdulatlan tavakra és a sebesen rohanó hegyvizekre, az erdők mélyébe vesző ösvényekre, a jávó falvakra és városokra, ahol az emberek új életüket építik.

A Retyezát délnyugati részén, a Zsil nyugati forrásai felé alacsonyabbak a csúcsok, de a táj itt sem veszt szépségéből. Itt van az ugynevezett meszkő-övezet a Piele-Pleasa orommal, az Albele csúccsal, a Iorgovan-kővel és a Scrofti-katlanmal. A sziklák alakja megváltozik. Itt terem a havasi gyopár, hegysegéinek ez a pártján szépséggel ékesedik, amely védett növény. Egyébeként a Retyezátban találhatók a legértékesebb növények és állatok országunkban. Védelmükre a hegységet nemzeti parknak nyilvánították, ennek keretében pedig tudományos rezervációt jelölték ki. Szabadon tenyésznek itt a bölények, a kőlímfele saskeselyűk, a zergék, szarvasok, őzek.

A Retyezát vadregényes szépsége mindenkit elbűvöl, aki beleméregedik rengetegébe. Talán ezért van az, hogy aki egyszer itt járt, mindig visszatér.

Vasile Sencu, az RNK Akadémia Geológiai és Földrajzi Intézetének kutatója

A sebészet legújabb „csodái”

A múlt évben a New York-i nemzetközi sebészkonferencián a világ tudósai összeült elismeréssel méltatták a szovjet sebészet korszerűsítését. Azóta a szovjet sebészek újabb nagy győzelmeikkel léptek meg a tudományos világot. Különösen kiemelkedtek a műtét érzéketlenítés és a szervek átültetése terén elért eredmények.

Műtét közben: halott törzs, élő fej

Ismeretes, hogy bonyolultabb műtétnek a test érzéketlenítését alkalmazzák sikerrel. Ha azonban a beteg szervezete túlságosan legyengült, a hűtést már nem tudja elviselni. Ezt a problémát oldotta meg sikerrel a leksandr Vicsnyevszkij professzor munkaközössége, különösen a súlyos szív- és tüdőbetegségeknél.

A Poneasca tó — tartományunk egyik festői vidékének, a Poneasca völgyének a díszje.

Működés a súlyos szív- és tüdőbetegségeknél. A megoldás fantasztikusnak tűnik: a beteg törzsét a klinikai halál állapotába helyezik, csak a fejét tartják életben a műtét tartama alatt. Gyakorlatilag ez úgy történik, hogy az agyból a törzsbe induló véreket elzárják, s ezzel a beteg törzse a klinikai halál állapotába kerül. Ugyanakkor egy különleges készülék vérellátja az agy ütőerét, tehát életben tartja. A készülék tulajdonképpen mesterséges szív, amely műtét közben fellépő vérrel táplálja az agyat. Legutóbb egy operálták meg a súlyos szervi szövődményben szenvedő Gailina Bilnova 22 éves beteget. Miután a lány törzsét a klinikai halál állapotába került, Vicsnyevszkij professzor felnyitotta mellkasát, kiemelte a beteg szívét és műtétet kísérelt meg a szívén. Műtét után a kikapcsolt agyat ismét összeköttették a szervezettel, ujjaik színteltek a beteg törzsét. A fiatal lány ma már munkaképes egészséges ember.

Aki visszakarta a karját

A szervek és testrészek átültetése terén óriási jelentőségűek Demihov sebészprofesszor kísérletei. Tudvalevően még nem sikerült megoldani, hogy egy ember szervezetébe más ember valamely szervét ültessék át (kivéve az ikertestvéreket). Az idegen sejtek szervek átültetésének új útján indult el Demihov professzor. Az ő módszerével sikerült egy kutya mellkasába más állat szívét átültetni és 141 napon át életben tartani. A kísérletek további eredményei nyitják meg az utat az idegen szervek végleges átültetésének lehetőségéhez.

Ugyanakkor már óriási fejlődést ért el az azonos testből való szervek átültetésének vagy visszaillesztésének gyakorlatja. Legutóbb egy szovjet sebészkollektíva sikerrel adta vissza egy súlyosan sebesült embernek a karját, amelyet egy villamosbalesetnél a kerekéből levágtak. Az orvosok hűtőszekrényben, mesterséges vérkeringéssel életben tartották a kar, majd megfelelő előkészítés után visszaillesztették a sebesült vállába. A műtét tökéletesen sikerült.

A Lapesinszkij professzor, a Szovjetunió központi traumatológiai és ortopédiai intézetének egyik vezetője egyik cikkében kifejtette, hogy az azonos testből származó szervek és végtagok sikeres átültetésének kérdése ma már megoldottnak tekinthető.

(F)

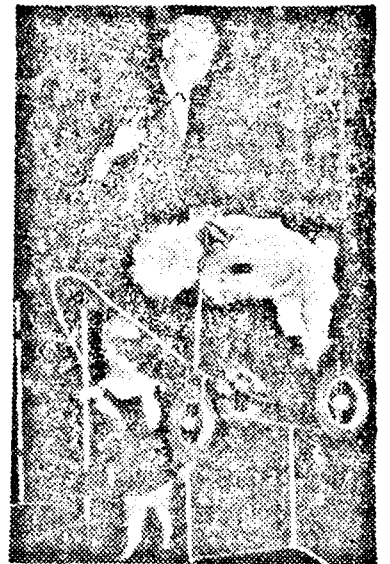
A porond virágai

Még július második felében hatalmas plakátok hirdették: egy heti vendégszeplésre városunkba érkezik a bukaresti Nagycirkusz. Teltek a napok és valóban meg is érkezett. Július 30-án a Ion Slavici középiskola előtt tényleg fel a hatalmas kupalaku „sátor”, amely este-ről-estére ezeket fogad magába. A Maros-part visszahangzik a felharsanó „vastapstól”, mely az egyes számokat, a cirkusz művészeit köszönti. Estéről-estére szüfolt ház előtt lépnek porondra az artisták, a lélegzetelállító jeleneteket produkáló művészek, akik tehetségükkel magasszínvonalu mutat

ványokkal szórakoztatják a közönséget. Nehéz lenne felsorolni az egész estét betöltő műsor-számokat. Külön-külön kelle ne foglaljuk mindegyikkel bőven, részletesen, hiszen megérdemlik. A görkoresolyások, az akrobatikus táncosok, a modern atléták és a többi mind-mind élményt jelent a látogatók számára. Gyorsan peregnék a számok, a közönség szinte észre sem veszi, hogy eltelt a kellemes három óra.

Képeinken galambok és a kis pincsikutyák „produkciója” látható.

ANEKDOTÁK

Bernard Shaw-t egyszer meglátogatta egy lord, aki trónok tartója magáé, és azon kesergett, hogy valóságban hogyan hallgatják „rodami” munkaságát.

— Mit tegyek az elhalgaldás eme összeesküvése ellen? — kérdezte lefőrtlen Shaw-tól. — Az tró szárazon így felelt: — A legjobb volna, ha csatlakoznék hozzád.

★

Strassburgi diák korában Goethe gyakran sétált a város határára kívül is. Egyszer egy pökhendiségről híres, kötekedő diák állta el a keskeny mezőt utat Goethe, és gögösen kidőlt oda Goethenek:

— Bolondnak nem térek ki! A költő erre udvariasan lelépett az utról a mezőre és így felelt: — De én igen!

★

Somlay Artúrnak egyszer — fiatal vidéki szénész korában — nem utították meg évad végén a szerződését. A szénész kérdőre vonta igazgatóját:

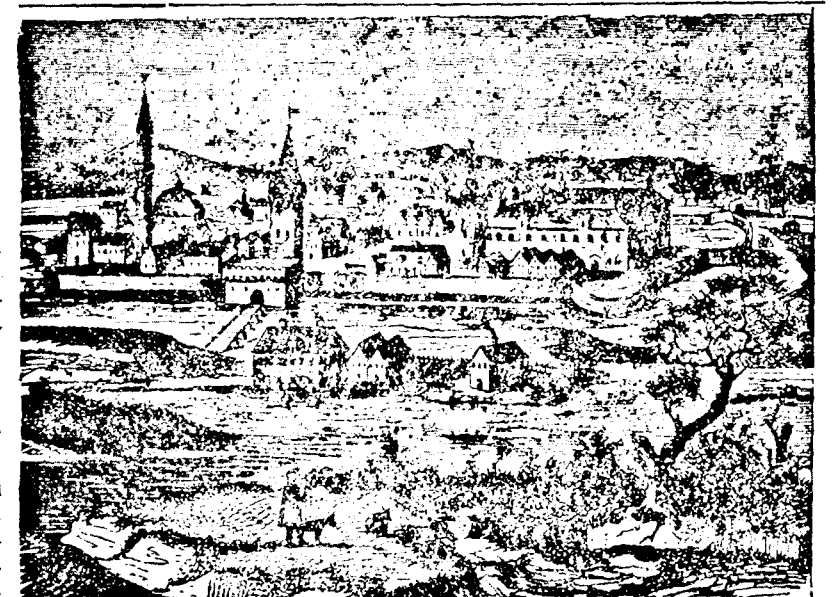
— Mi oka lehetett önnek erre a lépésre? — kérdezte. — Nem vagyok meglehetősen a magaviseletével.

— Ugy? És ha szabad kérdez-nem, hirtőlől hogy állók?

Univerzális búváröltözék

A Szovjetunióban újfajta búváröltözék készítették, amely a földön és a világűrben biztos védelmet nyújt a természeti viszonyok ellen. Az öltözék hatékonyságát mintegy száz próbával ellenőrizték.

Nemrégiben leges vízben próbálták ki az új búváröltözék. A kísérletet végző személy órákon át tartózkodott a víz alatt, különböző mozgásokat végzett, automatikus készülékek helyezett működésbe. Kijelentette, hogy az új öltözék kitűnően

Temesvár a XVII. században. (Korabeli metszet).

Egy év mérlege

A Bukaresti Egyetem számítógéptája befejezte első évi tevékenységét. A számítógépes és párhuzamos elektronikus számítógépekkel felszerelt központ tudósai, mérnökei és technikusai nagyszabású kutatómunkát folytatnak mind tudományterén (az új tudományos és műszaki ágak elméleti kérdéseinek a számítógépek felhasználásával történő tanulmányozására), mind pedig oktató terén (a fiatal káderek és diákok kiképzésére és továbbképzésére az elektronikus számítógépek programozási és működtetési munkájában). A központ sok hosszadalmas számítást igénylő problémát old meg a különböző vállalatok és intézetek számára, mint például az Építési és Építészgazdálkodási Kutatóintézet, a Geológiai Biztonság, az Energetikai Tanulmányi és Tervező Intézet, az Építkezési Intézet, a Kőolaj-, Gáz és Geológiai Intézet, a Cantacuzino Intézet stb. A számítógéptárat egyre inkább együttműködik a különböző terén működő dolgozókkal, akiknek munkájában szükségessé vált az automatizálás és az elektronikus számítógépek felhasználása: a közgazdászokkal (a tervezési és linéaris programozási problémákban stb.), az orvosokkal (a mikrobák osztályozásával kapcsolatos problémákban), a zenetudósokkal (a hangszerelei kérdéseiben), a nyelvészekkel (az elektronikus számítógépekkel való automatikus fordításban) stb.

Az egyetemi számítógéptárat az utóbbi időben több nagyfontosságú tudományos kérdést tanulmányoztak. Így például az automatikus programozást is, vagyis a gép munkaprogramja kidolgozásának műveletét, bizonyos egyenlet-rendszerek megoldásának tanulmányozását stb. Önerőből számos oktatási készüléket szerkesztettek a diákok számára: ködmegjelző készüléket, szelektorrát és relével működő összesítő készüléket, különböző egyenirányítókat stb.

Újabb dák lelet

A déval tartományi múzeum tudományos kutatói nemrég ásatásokat végeztek a Maroslyra rajoni Kimpanysurduk faluban, ahol az időszámításunk előtti első századok fennmaradt két településre bukkantak. A falu közelében erődítményeket és kőből-földből készült emberi településeket ástak ki, kerámiát és más dísz tárgyakat, érmekeket találtak.

A múzeum szakemberei megállapították, hogy a lelet a dák korból származik.

MIHAIL STOIAN:

SEGESVÁRI FAJANSZ

jelenlős szerephez jutott a civilizáció történetében.

A vonatkozólag nézve, Segesvári kőzörmök helyére emlékeztet, de közelről modern kép tárul elénk: a város szélén épített Fajansz-tűveg Ipari Komplexum. A föld itt értékes segesvári fajansz válik a vegyes-mérnök, a technikusok és a magas szakképesítésű munkások kezében. Ez a komplexum tehát a hely, ahonnan a föld minden sarkába eljut a román kerámiatálmások teheségének szorgalmának és íhletettségének híre.

Aurel Pop, az egyik itt dolgozó modern kerámiás a kerámiát műszaki középiskola elvégzése után lett fajansz. Egyáltalán nem hasonlít a régi fajansz típusához, aki egy életen át görnyedni álnok és felkavaró szer-száma főle, amelyet akkoriban „egy láderó” jorgatott. Hát éve dolgozik az esztérga részlegen. Az ősi korongpár elűnt. A segesvári komplexumban a legkorszerűbb eszközök gyártják a fajanszot, a fajporcelánt és a porcelánt.

Ime néhány adat a mai fajanszról: újító; 28 éves korában már mester; az esztérga hely vezetője; felesége ötödik éves

dalmások: (a feleség is a komplexumban dolgozott, innen ment egyetemre).

— Kéz nélkül az agyag agyag marad — mondotta volna az öreg fajanszmester a mai mestert.

Aurel Pop mester erre fejelel a „korong” felé mutatott volna, amelykinél az ő kerámiakészítője dolgozott. Szóra itt nincs szükség. Századunk hetedik évtizedének kerámiakészítője csapnokban dolgozik, amelyben kon-dicionál levegő van és neonvilágítás. A fajansz kincz korongja helyébe a gépi hajítású korong, a hidraulikus vagy automata prés került. Ime Pop mester az esztérga előtt. Forog a korong, forog... De a hatvanhármas év kerámiakészítője részére ez a szerszám már nem a monoton őrszerkesztés, amely hallgatólagos csavarta tengelyére az időt, összekötve a régi és az új fajansz nemzedékek sorát. A mai kerámiás sorsa nem akarta folytatni az apákét, a nagyapákét, az úkapákét. Forog, forog az esztérga kerek... Ugy tűnik, mintha magától mozdogna. Többé nem „láderó” hozza működésbe. A villanymotorhoz transzmisszió szíjfalli kapcsolati „tenyegy” felszerelődött a ké-

gépíthetett korong közepén erő-feszítés nélkül forog egy gipszforma. A munkás deledt a kész pépet, majd egy műlme-terre kiszámlított sablon segítségével olyan formát ad neki, amilyet akar. Az eredmény? Asztal, teds, kavcskészletek, porcelántárgyak sokasága, amelyek vonalak és színek kecses játékaival széptíak az otthonok bel-sejéi.

A segesvári fajansz stílusmű-vészet szintenülit gadógtitják a gyárművek díszítését, s e célra a népművészetekhez fordulnak ihletért. A vonalak egyszerűek, modernek s ugyanakkor tükrözik a nép jogkönyvságát, művészet adottságait. A munkaközösség állandó problémája, hogy a sorozatgyártást a lehető legmagasabb színmódon végezze. A gyár védjegye így jokoza-tosan kútvia megérdemelt te-kintélyét Tokióban, New York-ban, Bécsben, Kopenhágában, Lipcsében, Londonban, Izmirben, ahol a román kerámiatárgyak kiállításait a vásárlóközönség csodálta. Sok ország imporiál a segesvári termékekből. A román kerámiatálmások tehetségének szorgalmának és íhletettségének híre bejárja a földke-rekséget.

A segesvári fajansz stílusmű-vészet szintenülit gadógtitják a gyárművek díszítését, s e célra a népművészetekhez fordulnak ihletért. A vonalak egyszerűek, modernek s ugyanakkor tükrözik a nép jogkönyvságát, művészet adottságait. A munkaközösség állandó problémája, hogy a sorozatgyártást a lehető legmagasabb színmódon végezze. A gyár védjegye így jokoza-tosan kútvia megérdemelt te-kintélyét Tokióban, New York-ban, Bécsben, Kopenhágában, Lipcsében, Londonban, Izmirben, ahol a román kerámiatárgyak kiállításait a vásárlóközönség csodálta. Sok ország imporiál a segesvári termékekből. A román kerámiatálmások tehetségének szorgalmának és íhletettségének híre bejárja a földke-rekséget.

